

COMMISSIE VOOR DE
BINNENLANDSE ZAKEN, DE
ALGEMENE ZAKEN EN HET
OPENBAAR AMBT

van

DINSDAG 8 DECEMBER 2009

Voormiddag

COMMISSION DE L'INTERIEUR,
DES AFFAIRES GENERALES ET
DE LA FONCTION PUBLIQUE

du

MARDI 8 DÉCEMBRE 2009

Matin

Le développement des questions et interpellations commence à 10.32 heures. La réunion est présidée par M. André Frédéric.

De behandeling van de vragen en interpellaties vangt aan om 10.32 uur. De vergadering wordt voorgezeten door de heer André Frédéric.

01 Vraag van de heer Flor Van Noppen aan de staatssecretaris voor Begroting, voor Migratie- en asielbeleid, voor Gezinsbeleid en voor de Federale Culturele Instellingen over "de onbereikbaarheid van de Dienst Vreemdelingenzaken" (nr. 17024)

01 Question de M. Flor Van Noppen au secrétaire d'État au Budget, à la Politique de migration et d'asile, à la Politique des familles et aux Institutions culturelles fédérales sur "l'impossibilité de joindre l'Office des étrangers" (n° 17024)

01.01 Flor Van Noppen (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, ik heb aan den lijve ondervonden dat het bijna onmogelijk is om de helpdesk van de Dienst Vreemdelingenzaken telefonisch te bereiken.

In november probeerde ik de helpdesk verschillende keren telefonisch te bereiken. De laatste drie keer dat ik de dienst probeerde te bellen, heb ik meer dan vier uur aan de lijn gewacht, zonder dat ik een medewerker aan de lijn kreeg.

Vervolgens heb ik geprobeerd informatie via e-mail te krijgen, wat ook niet lukte. Bijna drie weken later werd de mail beantwoord.

Tevens vind ik dat de dienst te traag werkt. Zo heb ik weet van iemand die een kleine twee maanden heeft moeten wachten op zijn verlenging van de witte kaart, nu de elektronische kaart. Ondertussen was de oude kaart reeds verlopen en bleek de persoon in kwestie een hele tijd in de illegaliteit, met andere problemen op het vlak van de ziekteverzekering en dergelijke als gevolg. Toen de elektronische kaart werd toegekend duurde het nog eens drie weken voor die kaart in orde was. Die persoon moest dus bijna drie maanden op de verlenging wachten.

Kunt u bevestigen dat de helpdesk van de Dienst Vreemdelingenzaken moeilijk te bereiken is, zowel telefonisch als via e-mail? Wat is de oorzaak hiervan? Is er een structureel probleem? Beschikt de dienst over voldoende middelen om zijn taak naar behoren te kunnen uitvoeren? Zo niet, wat zult u hier aan doen? Vindt u twee maanden tussen het indienen van de aanvraag bij de gemeente en het verkrijgen van de verlenging aanvaardbaar? Hoe lang duurt het gemiddeld om een witte kaart te verlengen?

Le **président**: Avant de donner la parole à M. le secrétaire d'État, je signale aux différents groupes que je vais avancer dans l'ordre du jour; ceux qui seront là interviendront, ceux qui ne seront pas là reviendront au mois de janvier!

01.02 Staatssecretaris Melchior Wathelet: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Van Noppen, voor uw vraag over de werking van de helpdesk bij de Dienst Vreemdelingenzaken verwijs ik graag naar mijn antwoord van 28 september 2009 op de schriftelijke vraag van uw collega, senator Nele Lijnen.

In het bedoelde antwoord werd opgemerkt dat de gemiddelde wachttijd om met een operator in contact te komen in 2007 7 minuten 31 seconden bedroeg. In 2008 was dat 6 minuten en 3 seconden.

Inmiddels zijn actuele gegevens voor het jaar 2009 beschikbaar. De gemiddelde wachttijd om met een operator in contact te komen bedraagt nu 5 minuten en 55 seconden. Dat is het gemiddelde voor de periode van 1 januari 2009 tot 20 november 2009, dus inbegrepen uw oproep, die meer dan vier uur heeft geduurd. Dat toont aan hoe kort de andere wachttijden voor de andere telefoonoproepen zijn.

In antwoord op uw tweede en derde vraag merk ik op dat, zoals ik in mijn antwoord van 28 september 2009 heb aangegeven, het personeelskader op dat moment volledig opgevuld was. Inmiddels zijn echter sinds enkele weken drie van de zestien operatoren van de helpdesk niet langer beschikbaar. Het nodige wordt gedaan opdat voormelde operatoren zouden kunnen worden vervangen.

In antwoord op uw vierde vraag wijs ik erop dat, om te vermijden dat vreemdelingen zonder geldige kaart circuleren, de vreemdelingenwet door de wet van 15 september 2006 werd gewijzigd. Voortaan wordt vereist dat de vreemdeling zich tussen de vijfenveertigste en de dertigste dag vóór de vervaldatum van zijn kaart bij het gemeentebestuur aanbiedt om een nieuwe kaart te bekomen. Vroeger diende zulks tussen de dertigste en de vijftiende dag te gebeuren.

Om de werklast voor de gemeenten en de betrokken vreemdelingen bijkomend te verminderen, werd bovendien de regelgeving voor de bewijzen van inschrijving in het vreemdelingenregister voor vreemdelingen met beperkt verblijfsrecht gewijzigd.

Met de invoering van de elektronische vreemdelingenkaart werd erin voorzien dat zij onmiddellijk een elektronische B-kaart van vijf jaar ontvangen. Vroeger diende de kaart jaarlijks te worden verlengd. Dat zal nu slechts elke vijf jaar moeten gebeuren.

Er zijn daarnaast geen algemene, omvattende cijfers beschikbaar over de termijn voor de verlenging van het bewijs van inschrijving in het vreemdelingenregister. Het is de bedoeling om de verlenging van het BIVR toe te kennen, vooraleer de verblijfstitel verstrijkt. Mijn diensten stellen daartoe alles in het werk.

Dit belet echter niet dat bij het ontbreken van bepaalde stukken deze procedure soms, jammer genoeg, langer kan duren.

01.03 Flor Van Noppen (N-VA): Mijnheer de minister, dank u voor uw antwoord. Ik heb begrepen dat u mijn vraag over die vier uur in twijfel trekt. Ik zal u dan ook mijn telefoonrekening laten geworden.

01.04 Staatssecretaris Melchior Wathelet: Dat was zeker mijn bedoeling niet. Ik kan alleen maar een gemiddelde termijn nemen. Dat kan ik alleen maar vragen. Dat is waar: het is een statistisch gegeven. Ik wil gewoon maar laten weten dat het gemiddelde vijf minuten is: dat is veel minder dan in 2008 en het is ook minder dan in 2007. We gaan dus in de goede richting.

Ik heb uw vraag gezien en heb verschillende vragen gehad van parlementsleden en van andere mensen die mij zeggen hoe lang ze hebben gewacht. Ik weet dat het voor enkele gevallen zo is, jammer genoeg. Wij kunnen dat niet aanvaarden, maar het is jammer genoeg voor enkele gevallen veel te lang. Uw geval was jammer genoeg zo.

01.05 Flor Van Noppen (N-VA): Dan heb ik drie keer pech gehad. Ik zal u toch de telefoonrekening bezorgen. De invoering van de elektronische kaart is al een positieve vernieuwing.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

Le **président:** Les questions n°s 17135 et 17153 de M. Xavier Baeselen sont transformées en questions écrites.

02 Question de Mme Zoé Genot au secrétaire d'État au Budget, à la Politique de migration et d'asile, à la Politique des familles et aux Institutions culturelles fédérales sur "le statut des réfugiés climatiques"

(n° 17465)

02 Vraag van mevrouw Zoé Genot aan de staatssecretaris voor Begroting, voor Migratie- en asielbeleid, voor Gezinsbeleid en voor de Federale Culturele Instellingen over "het statuut van de klimaatvluchtelingen" (nr. 17465)

02.01 Zoé Genot (Ecolo-Groen!): Monsieur le secrétaire d'État, il y a 7 mois, j'ai interpellé Mme Turtelboom au sujet de la situation préoccupante des îles Maldives et sur la question de l'apparition de réfugiés d'un nouveau genre. Sa réponse ne m'avait pas satisfaite et je souhaite donc vous interroger à ce sujet. Eu égard à la situation de plus en plus préoccupante générée par le déplacement de populations induit au moins en partie par des causes environnementales ou climatiques, eu égard à l'évolution du problème prévue scientifiquement dans des proportions considérables, eu égard enfin au Sommet de Copenhague qui abordera sans doute la question, la Belgique se doit de participer à la résolution de ce problème.

Malheureusement, je ne vois pas de référence à ces nouveaux migrants dans votre note de politique générale. Le gouvernement reconnaît-il cette nouvelle question ou l'a-t-il simplement oubliée dans ses priorités?

Monsieur le secrétaire d'État, si votre cabinet a pris acte du problème, comment conceptualise-t-il ce nouveau type de réfugiés? Consciente que ce problème ne pourrait être traité qu'à un niveau supranational, comptez-vous l'aborder dans les mois qui viennent avec nos partenaires européens et internationaux? La présidence belge pourrait constituer une opportunité à cet égard.

Enfin, en réponse à ma question du 6 mai dernier, votre prédécesseur avait mentionné l'existence du projet pilote de réinstallation des Irakiens. Est-ce parce que ce type de projet pourrait être utilisé comme modèle pour régler la question des futurs réfugiés environnementaux?

02.02 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: Monsieur le président, j'ignore si c'est le climat qui vous a donné un tel rhume!

Le **président**: C'est un problème de climat sur Bruxelles!

02.03 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: Monsieur le président, madame Genot, comme Mme Turtelboom l'avait signalé dans sa réponse à la précédente question parlementaire, la problématique des réfugiés climatiques ne doit pas être abordée dans le seul cadre de la politique de migration belge mais nécessite évidemment cette approche internationale à laquelle vous faites vous-même référence.

Il ressort du Programme de Stockholm, qui sera formellement adopté par le Conseil européen des 10 et 11 décembre prochains, que l'Union européenne n'est pas indifférente à ce thème. Ce programme dessine la stratégie des cinq prochaines années, entre autres en ce qui concerne l'asile et l'immigration. Il est dit que le Conseil européen invite la Commission européenne à effectuer une analyse des effets des changements climatiques sur l'immigration internationale, y compris les possibles effets de l'immigration vers l'Union européenne.

Le projet pilote de réinstallation des réfugiés irakiens est toujours en cours. Les premiers d'entre eux sont arrivés en Belgique en septembre 2009 et ont pu, après une brève période dans des centres d'accueil fédéraux, s'installer dans les communes. Plusieurs organisations partenaires, telles que l'ONG Vluchtelingenwerk Vlaanderen, Caritas International, Sociale Dienst van Socialistische Solidariteit, CAW De Terp, Protestants Sociaal Centrum Vluchtelingenwerk, assureront pendant une durée de douze mois l'encadrement et le suivi de ces réfugiés. Plus d'informations sont évidemment disponibles sur les sites internet que vous connaissez parfaitement (www.hervestiging.be, www.reinstallation.be, www.resettlement.be).

Ma note de politique 2010 reprend une proposition de réinstallation ultérieure des réfugiés en Belgique. Après une évaluation détaillée de ce projet pilote, on examinera si une politique de réinstallation peut être appliquée, si possible dans le cadre de la politique européenne. L'évaluation de ce projet pilote est donc toujours en cours mais entre-temps mes services ont déjà entrepris des actions afin de rendre possibles des évaluations intermédiaires, ce qui me semble indispensable.

Il faut aussi remarquer que le projet belge de réinstallation s'oriente vers des réfugiés qui acquièrent une protection internationale au sens de la Convention de Genève. Les réfugiés réinstallés en Belgique reçoivent

dès lors un statut de réfugié et des critères de réinstallation spécifiques trouvent à s'appliquer. Dans le cadre des changements climatiques, on peut plutôt parler de migrants environnementaux qui requièrent une autre sorte de protection que le statut de réfugié en tant que tel. Une option plus indiquée pour les migrants environnementaux pourrait être une protection dans leur pays ou dans leur région d'origine mais ces aspects doivent encore être évalués, orientés et analysés tant d'un point de vue belge qu'international.

02.04 Zoé Genot (Ecolo-Groen!): Monsieur le secrétaire d'État, je vous remercie pour votre réponse. Pour moi, si cette problématique doit être discutée aux niveaux européen et international, cela ne nous dispense pas d'y défendre notre point de vue. Mais sans avoir adopté de position en la matière et sans mandat de négociation discuté dans nos assemblées, il est difficile de prétexter par la suite que cela relève de l'Europe, alors que nous savons que cette thématique est débattue dans des conseils, au sein desquels nos ministres sont représentés. Dès lors, il importe que ceux-ci défendent notre position. Or, à l'heure actuelle, elle est manifestement loin d'être claire. Il serait intéressant, surtout dans les mois à venir et en vue de la présidence belge de l'Union européenne, de définir une position belge à cet égard. Déclarer que les personnes resteront dans leur pays, c'est un peu court. En effet, dans certains pays, ce ne sera pas envisageable en raison de la hausse du niveau de la mer, d'autant plus que nous sommes responsables de ces mutations climatiques.

02.05 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: Madame Genot, je n'ai pas dit qu'il n'y avait que l'option de les laisser dans leur pays d'origine. Ne déformez pas mes propos! Néanmoins, je pense que c'est le point de départ. Plus on commence tôt et plus on élabore des approches constructives, meilleures et plus nombreuses sont les chances de trouver une solution dans le pays d'origine!

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Le **président**: M. Waterschoot demande le report de ses questions n°s 17273 et 17274.

03 Vraag van mevrouw Leen Dierick aan de staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Armoedebestrijding, toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, belast met Maatschappelijke Integratie, over "asielaanvragen wegens genitale verminking" (nr. 17536)

03 Question de Mme Leen Dierick au secrétaire d'État à l'Intégration sociale et à la Lutte contre la pauvreté, adjoint à la ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, chargée de l'Intégration sociale, sur "les demandes d'asile pour éviter les mutilations génitales" (n° 17536)

03.01 Leen Dierick (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, steeds vaker vragen Afrikanen asiel aan om hun dochters voor genitale verminking te behoeden. De genitale verminking van meisjes is helaas nog altijd een wijdverspreid gebruik in meerdere Afrikaanse landen. Veel moeders zijn er terecht bang voor en ontvluchten daarom hun thuisland. Zo komen ze vaak terecht in België om hier bescherming te krijgen.

Mijnheer de staatssecretaris, hoeveel aanvragen werden de voorbije drie jaar ingediend? Hoeveel dossiers werden de afgelopen drie jaar goedgekeurd om die reden? Is er ook een tendens in de herkomstlanden?

Het is uiteraard een zeer gevoelige materie. Ik had graag meer informatie gekregen over de manier waarop een dergelijke aanvraag door de diensten wordt gecontroleerd? Is alleen de reden van het herkomstland voldoende om te worden aanvaard of spelen daarbij ook nog andere criteria een rol?

Ik kan mij voorstellen dat ook andere Europese landen met dergelijke aanvragen worden geconfronteerd. Wordt daar ook asiel verleend op basis van dergelijke redenen? Zijn hierover afspraken gemaakt in het kader van een gemeenschappelijk Europees asielbeleid?

03.02 Staatssecretaris Melchior Wathelet: Mevrouw Dierick, op uw eerste en tweede vraag kan ik u meedelen dat in de periode 2006-2007 60 beslissingen werden genomen in dossiers, ingediend door personen uit Guinee, waarvan 43 erkenningen van het statuut van vluchteling en 17 weigeringen. Er waren 7 erkenningen voor Kameroen en 17 weigeringen. Voor Kenia waren er 1 erkenning en 16 weigeringen. Voor Ivoorkust waren er 7 erkenningen en 5 weigeringen. Voor Niger waren er 2 erkenningen en 9 weigeringen.

In 2008 werden in totaal 123 beslissingen genomen in dossiers, ingediend door personen uit Guinee waarbij

99 erkenningen van het statuut van vluchteling en 18 weigeringen van het statuut van vluchteling en van het gesubsidieerde beschermingsstatuut, 5 dossiers waarin afstand van de asielaanvraag werd gedaan en een technische weigering. Voor Sierra Leone waren er 9 beslissingen waarvan 6 erkenningen van het statuut van vluchteling en 3 weigeringen. Voor Somalië waren er 5 erkenningen van het statuut van vluchteling en 1 weigering. Voor Mauritanië waren er 4 erkenningen van het statuut van vluchteling en 2 weigeringen. Voor Ivoorkust waren er 4 erkenningen en 2 weigeringen. Voor Kameroen waren er 3 erkenningen en 1 weigering. Voor Kenia waren er 2 erkenningen en 2 weigeringen. Voor Soedan waren er 4 erkenningen en geen weigeringen.

Ik zal u de cijfers bezorgen, mevrouw Dierick.

De vaststelling dat een persoon of haar kinderen risico lopen op genitale verminking, kan volgens de commissaris-generaal aanleiding geven tot de beslissing van de erkenning van het statuut van vluchteling. Elke aanvraag wordt echter individueel beoordeeld en onderzocht. De specifieke situatie van het land van herkomst, alsook de individuele situatie van de persoon die een asielverzoek doet, wordt hierbij in rekenschap genomen.

Sinds 2007 merkt het CGVS daadwerkelijk een stijging van de asielaanvragen, ingediend door de ouders, voornamelijk door de moeders, in naam van hun dochters om hen te behoeden voor het risico van genitale verminking.

Voor de periode 2006-2007 waren de meeste asielzoeksters die dat motief inriepen, afkomstig uit Guinee. Hierna volgen Kameroen, Kenia, Ivoorkust en Niger.

Voor het jaar 2008 moet opnieuw worden vastgesteld dat Guinee veruit de grootste groep uitmaakt. Hierna volgen Sierra Leone, Somalië, Mauritanië, Ivoorkust, Kameroen, Kenia en Soedan.

De cijfers voor 2009 zijn momenteel nog niet beschikbaar.

Sinds anderhalf jaar voert het CGVS daadwerkelijk een actief beleid in verband met die problematiek.

De asielzoekers maken gebruik van de bepalingen die hieronder werden uitgewerkt.

Naast de desensibilisatie van de ouders organiseert het CGVS ook een jaarlijkse opvolging van de situatie van de betrokken meisjes. Daarbij wordt nagegaan of de omstandigheden die hebben geleid tot de erkenningsbeslissing, nog steeds aanwezig zijn.

Aan de ouders wordt gevraagd om jaarlijks een medisch verslag voor te leggen dat bevestigt dat hun dochter, die als vluchteling is erkend, geen VGV heeft ondergaan. Indien de ouders die jaarlijkse verplichting niet nakomen, maakt het CGVS de zaak aanhangig bij het parket.

Het CGVS sluit zich door middel van dat specifiek beleid aan bij de praktijk van andere landen, waar asielzoekers met dat profiel en na individueel onderzoek eveneens de status van vluchteling of het statuut van subsidiaire bescherming kunnen verkrijgen.

03.03 Leen Dierick (CD&V): Mijnheer de staatssecretaris, bedankt voor uw uitgebreide toelichting en het goed overzicht van de cijfers.

Het volgende is me niet meteen duidelijk. Als een erkenning wordt toegekend, gebeurt dat dan op basis van een asielaanvraag in het kader van de conventie van Geneve, of is het veeleer op basis van de subsidiaire bescherming?

03.04 Staatssecretaris Melchior Wathelet: Dat hangt ervan af. Het is een beslissing van het CGVS. Het CGVS is de instantie die bevoegd is ofwel voor de erkenning van een vluchteling, ofwel voor de subsidiaire bescherming. Er is geen regel voor. Het grootste aantal wordt erkend op basis van het statuut van vluchteling. De anderen krijgen de subsidiaire bescherming.

03.05 Leen Dierick (CD&V): Dank u wel. Voor de rest denk ik dat het positief is dat er zo'n actief opvolgingsbeleid is. We moeten streven naar een zo groot mogelijke Europese samenwerking.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

Le **président**: Madame Smeyers, je vais vous donner la parole, mais j'aimerais qu'à l'avenir, vous soyez plus ponctuelle, et ce pour le bon déroulement des travaux de la commission.

04 **Vraag van mevrouw Sarah Smeyers aan de staatssecretaris voor Begroting, voor Migratie- en asielbeleid, voor Gezinsbeleid en voor de Federale Culturele Instellingen over "de asielaanvragen om besnijdenis te vermijden" (nr. 17043)**

04 **Question de Mme Sarah Smeyers au secrétaire d'État au Budget, à la Politique de migration et d'asile, à la Politique des familles et aux Institutions culturelles fédérales sur "les demandes d'asile en vue d'éviter l'excision" (n° 17043)**

04.01 **Sarah Smeyers** (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, in verscheidene Afrikaanse landen is de barbaarse praktijk van genitale verminking van meisjes nog steeds een dagelijkse realiteit. Blijkbaar zijn er ook steeds meer kandidaat-vluchtelingen die in België asiel aanvragen uit vrees voor dergelijke verminkingen.

Volgens Dirk Van den Bulck van het CGVS is het feit dat een meisje het risico loopt om verminkt te worden een gegronde reden om het kind en de ouders het statuut van vluchteling toe te kennen. Hij stelt ook dat bijna alle meisjes in Guinea het slachtoffer zijn van dergelijke genitale verminking en dat ook in Somalië deze praktijk zeer vaak voorkomt. Dat brengt met zich mee dat grote groepen meisjes uit die landen potentieel in aanmerking komen voor asiel. Ik heb daarom enkele vragen voor u.

Volstaat de kans op genitale verminking van een dochter als enige grond om het hele gezin asiel te verlenen? Op basis waarvan wordt precies bepaald of iemand een echt risico loopt om dergelijke praktijken te ondergaan? Welke maatregelen worden er genomen om misbruik te vermijden bij mensen die via deze weg proberen asiel te verkrijgen? Hebt u er zicht op of ook in andere landen die zijn onderworpen aan de Conventie van Genève dit risico wordt aanvaard als voldoende grond om erkend te worden als vluchteling? Hoeveel asielaanvragen op basis van de kans op genitale verminking waren er jaarlijks sinds 2005? Hoeveel daarvan werden goedgekeurd? Uit welke landen komen de meeste van deze aanvragen?

Zonder andere aanpak ter plaatse vrees ik dat deze nieuwe stroom asielzoekers zal blijven aanhouden. Mijn vraag is daarom of u een oplossing voor dit fenomeen ziet.

04.02 Staatssecretaris **Melchior Wathelet**: Mijnheer de voorzitter, de vraag van mevrouw Smeyers bevat bijna dezelfde elementen als de vraag van mevrouw Dierick. Ik zal dus zeker niet alle gegevens herhalen.

04.03 **Sarah Smeyers** (N-VA): De vragen waren niet gekoppeld.

04.04 Staatssecretaris **Melchior Wathelet**: Het is goed, ik zal ze herhalen.

Ik wil er, ten eerste, op wijzen dat ik niet bevoegd ben om te interveniëren in het beleid dat door onafhankelijke asielinstanties wordt gevoerd, in casu in eerste aanleg het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en Staatlozen en in beroep de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

Het is dus niet aan mij om een inhoudelijke appreciatie te maken van asielaanvragen waarbij asielzoeksters vrouwelijke, genitale verminkingen als asielmotief aanhalen. Asielaanvragen maken immers niet het voorwerp uit van een politieke beoordeling.

Ten tweede, ik wens te benadrukken dat de problematiek van genitale verminking bijzonder ernstig is. Asielaanvragen waarbij genitale verminking als reden voor de vlucht wordt opgegeven, dienen daarom prioritair vanuit de nood aan bescherming en niet vanuit het risico van eventueel misbruik te worden beoordeeld.

De vaststelling op zich dat een persoon of haar kinderen risico van genitale verminking lopen, kan volgens het Commissariaat-generaal aanleiding geven tot een beslissing tot de erkenning van het statuut van vluchteling. Elke aanvraag wordt echter individueel beoordeeld en onderzocht. De specifieke situatie in het

land van herkomst alsook de individuele situatie van de persoon die om asiel verzoekt, wordt daarbij in rekenschap genomen.

Sinds 2007 merkt het CGVS effectief een stijging van de asielaanvragen, ingediend door de ouders, voornamelijk door de moeders, in naam van hun dochters, om hen voor het risico van genitale vrouwenverminking te behoeden.

Voor de periode 2006-2007 kan worden gesteld dat de meeste asielzoeksters die het genoemde motief inriepen, van Guinea afkomstig waren. Daarna volgen Kameroen, Kenia, Ivoorkust en Nigeria. Voor het jaar 2008 kon opnieuw worden vastgesteld dat asielzoeksters uit Guinea de grootste groep uitmaken. Daarna volgen Sierra Leone, Somalië, Mauretanië, Ivoorkust, Kameroen, Kenia en Soedan. De cijfers voor 2009 worden momenteel genegeerd.

Er werden in de periode 2006-2007 60 beslissingen genomen in dossiers ingediend door personen vanuit Guinea, waaruit 43 erkenningen en 17 weigeringen volgden. Voor Kameroen waren er 7 erkenningen en 17 weigeringen; voor Kenia ging het om 1 erkenning en 16 weigeringen; voor Ivoorkust waren er 7 erkenningen en 5 weigeringen; voor Nigeria waren er 2 erkenningen en 9 weigeringen. Ik heb de cijfers bij me. Zij zijn voor u beschikbaar.

In 2008 werden in totaal 123 beslissingen genomen in dossiers ingediend door personen uit Guinea, waaruit 99 erkenningen van het statuut van vluchteling en 18 weigeringen volgden.

De andere cijfers zijn ook beschikbaar: ik heb ze bij me. Sinds goed anderhalf jaar wordt er door het CGVS effectief een actief beleid rond deze problematiek gevoerd. De asielzoekers maken gebruik van de bepalingen die hieronder werden uitgewerkt.

Naast deze sensibilisatie van de ouders organiseert het CGVS jaarlijks opvolging van de situatie van de betrokken meisjes. Hierbij wordt nagegaan of de omstandigheden die hebben geleid tot een erkenningsbeslissing nog steeds aanwezig zijn. Aan de ouders wordt gevraagd jaarlijks een medisch verslag voor te leggen dat bevestigt dat hun dochter die als vluchteling werd erkend geen vrouwelijke genitale verminkingen heeft ondergaan. Indien de ouders deze jaarlijkse verplichting niet nakomen, maakt het CGVS de zaak aanhangig bij het parket. Van misbruik is echter tot op heden geen sprake.

Ten slotte kan ik u nog meedelen dat het CGVS zich door middel van dit specifiek beleid aansluit bij de praktijk van andere landen waar asielzoekers met dit profiel en na individueel onderzoek eveneens het statuut van vluchteling of het statuut van subsidiaire bescherming kunnen krijgen.

Het spreekt voor zich dat om deze schadelijke praktijk wereldwijd terug te dringen, bijzondere inspanningen noodzakelijk zijn. De problematiek staat hoog op de internationale agenda, maar het is duidelijk dat er nog veel tijd nodig zal zijn om concrete resultaten van teruggedrijven van deze praktijken te bereiken.

04.05 Sarah Smeyers (N-VA): Mijnheer de voorzitter, ik dank de staatssecretaris voor zijn antwoord en ben dankbaar dat ik die cijfers kan bekijken. Ik hoor dat er wel degelijk onderzoek naar gebeurt. Ik hoop dat er in het verleden noch in de toekomst misbruik van dergelijke praktijken zal zijn voor een effectieve asielaanvraag, zeker voor gezinshereniging als er voor die mensen al geen grond voor asiel meer is.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

05 Vraag van mevrouw Sarah Smeyers aan de staatssecretaris voor Begroting, voor Migratie- en asielbeleid, voor Gezinsbeleid en voor de Federale Culturele Instellingen over "de bilaterale akkoorden" (nr. 17044)

05 Question de Mme Sarah Smeyers au secrétaire d'État au Budget, à la Politique de migration et d'asile, à la Politique des familles et aux Institutions culturelles fédérales sur "les accords bilatéraux" (n° 17044)

05.01 Sarah Smeyers (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, tussen 1964 en 1970 ondertekende België een aantal bilaterale akkoorden met Marokko, Turkije, Tunesië, Algerije en het voormalig Joegoslavië met betrekking tot het statuut van werknemers die uit die landen naar hier zouden

komen. Die akkoorden bevatten onder andere een aantal bepalingen met soepelere voorwaarden inzake het recht op gezinshereniging.

Het is ondertussen duidelijk dat de inhoud van de akkoorden niet echt meer aansluit bij de realiteit en ook geen enkel voordeel meer biedt. Zij werden gesloten met het oog op het aantrekken van arbeidsmigranten uit de betrokken landen, wat sinds de officiële migratiestop van 1974 geen doelstelling meer is.

De bilaterale akkoorden staan een kordaat beleid inzake gezinshereniging met partners uit die landen in de weg en moeten volgens mij zo snel mogelijk worden opgezegd.

Ik heb voor u de volgende vragen, mijnheer de staatssecretaris.

Hoeveel aanvragen tot gezinshereniging werden de jongste vijf jaar jaarlijks gedaan op basis van de soepelere voorwaarden in de bilaterale akkoorden?

Erkent u dat die verdragen het Belgisch migratiebeleid doorkruisen? Hoe staat u tegenover een herziening of opzegging van de verdragen?

Wilt u, na het recent gesloten akkoord in de federale regering, tijdens deze legislatuur nog andere wijzigingen in het beleid inzake gezinsherenigingen doorvoeren?

05.02 Staatssecretaris **Melchior Wathelet**: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Smeyers, er zijn geen statistieken beschikbaar voor de door u gevraagde periode van vijf jaar. Wel kan ik meedelen dat in het jaar 2008 238 personen een visumaanvraag in het buitenland indienden, met als doel aanspraak te maken op de toepassing van deze bilaterale akkoorden. Hiervan werden 172 aanvragen ingewilligd en 66 aanvragen geweigerd.

Tijdens de periode van 1 januari tot 31 augustus 2009 dienden 175 personen een visumaanvraag in het buitenland in. 130 werden positief afgesloten, 45 aanvragen werden geweigerd.

Om technische reden kan u alleen het aantal aanvragen worden meegedeeld dat in het buitenland werd ingediend. De aanvragen die in België zelf werden ingediend, waarbij de betrokkenen het voordeel van deze bilaterale akkoorden inroepen, kunnen om informatietechnische redenen niet worden opgeroepen.

Deze bilaterale akkoorden hebben inderdaad een impact op het migratiebeleid. Aanvankelijk was hun belang slechts relatief, omdat de vreemdelingenwet van 15 december 1980 op vrij liberale wijze het recht op gezinshereniging regelde. Er was geen leeftijd vereist voor echtgenoten; er was wel een leeftijd vereist voor minderjarigen, jonger dan 21 jaar.

Het recht op gezinshereniging werd echter steeds beperkter door de wet van 28 juni 1984 — de gezinshereniging werd beperkt in tijd, er kwam een cascadeverbod en een leeftijdsvereiste voor kinderen van minder dan 18 jaar — en door de wet van 6 augustus 1993.

Door de wet van 15 december 2006 werd het recht op gezinshereniging in artikel 10 van de vreemdelingenwet nog strenger gemaakt. Er kwam in principe een leeftijdsvereiste voor beide echtgenoten, in die zin dat zij ouder moesten zijn dan 21 jaar. Er kwamen bijkomende vereisten inzake huisvesting en ziekteverzekering. Er was de afschaffing van het cascadeverbod en de beperking in tijd van de invoering van wachttijden.

Vastgesteld moet worden dat onderdanen van de betrokken derde landen buiten deze strikte voorwaarden vallen en zich kunnen beroepen op de meer voordelige bepaling rond gezinshereniging in de bilaterale tewerkstellingsakkoorden.

Het heronderhandelen of opzeggen van deze bilaterale akkoorden moet in zijn geheel worden gezien.

Er mag zeker niet uit het oog verloren worden dat de heronderhandeling of opzegging van dat akkoord verregaande gevolgen zou kunnen hebben in andere deelaspecten van de migratiepolitiek. Er zal dan ook goed nagedacht moeten worden over de wenselijkheid van bepaalde gevolgen die een wijziging van de huidige situatie met zich mee zou kunnen brengen. In afwachting zullen mijn diensten deze bilaterale akkoorden blijven respecteren en toepassen.

Een eventuele herziening of opzegging kan slechts worden doorgevoerd mits uitvoerig overleg met de diensten van de FOD Buitenlandse Zaken, de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg en mogelijk ook met de Gewesten. Daarbij moet ook uitdrukkelijk gewezen worden op de politieke impact van een dergelijke actie. Mijn diensten werken momenteel een ontwerp uit tot wijziging van de vreemdelingenwet. Dit ontwerp zal de recente regeringsbeslissing bevatten. Daarnaast wordt nagegaan of enkele technische wijzigingen dienen te worden doorgevoerd en hoe de opvolging van de verblijfssituatie preciezer kan worden gekaderd. Bij dit alles staat het streven naar een coherent vreemdelingenbeleid centraal.

05.03 Sarah Smeyers (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, ik dank u voor uw antwoord. Het verbaast mij dat er alleen cijfers bekend zijn van aanvragen uit het buitenland, niet uit het binnenland.

U erkent het probleem dat de wet op de gezinshereniging steeds strenger is geworden waardoor het belang om op basis van die bilaterale akkoorden gezinshereniging in te roepen misschien groter is geworden. Ik begrijp zeker dat u niet zomaar kunt zeggen dat we die akkoorden opzeggen. Als u bij de bespreking van het wetsontwerp op regeringsniveau ook de wet op de gezinshereniging bespreekt kan ik u aanraden om ook dit onder ogen te nemen en er ook rekening mee te houden, temeer daar u zelf zegt dat u een zo coherent mogelijk beleid wil. Dan is het belangrijk om dergelijke praktijken ook onder ogen te nemen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

06 Vraag van mevrouw Sarah Smeyers aan de staatssecretaris voor Begroting, voor Migratie- en asielbeleid, voor Gezinsbeleid en voor de Federale Culturele Instellingen over "de controle op de authenticiteit van de bewijsstukken in regularisatiedossiers" (nr. 17050)

06 Question de Mme Sarah Smeyers au secrétaire d'État au Budget, à la Politique de migration et d'asile, à la Politique des familles et aux Institutions culturelles fédérales sur "le contrôle de l'authenticité des pièces justificatives dans les dossiers de régularisation" (n° 17050)

06.01 Sarah Smeyers (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, op 18 november jongstleden werd u ondervraagd over de handel in valse documenten die gebruikt worden door illegalen bij hun pogingen hun regularisatiedossier te staven met bewijsstukken van zogenaamde lokale verankering. Het gaat daarbij onder meer over valse arbeidscontracten, lidkaarten van sportclubs of medische attesten.

Op de vraag op welke manier er controle uitgeoefend wordt op de authenticiteit van deze bewijsstukken, antwoordde u dat het de taak is van de gemeentebesturen om vermoedens en feiten inzake documentfraude onmiddellijk aan de dienst Vreemdelingenzaken te melden.

U stelt dat zij op hun niveau de feiten gemakkelijker kunnen vaststellen, onder meer door de nabijheid van de lokale politie.

In het kader van de nog steeds lopende regularisatie doet dit enkele nieuwe vragen rijzen. Vormt de gemeente de enige instantie die instaat voor de controle van de authenticiteit van de aangevoerde bewijsstukken? Of wordt er ook binnen de dienst Vreemdelingenzaken nagegaan of er valse documenten gebruikt worden?

Over welke middelen en bevoegdheden beschikken de gemeentelijke ambtenaren om deze controle grondig te doen? Beschikken de gemeenten over richtlijnen die zij moeten hanteren om verdachte stukken te detecteren?

Hoeveel meldingen van valse stukken zijn er tot heden bekend bij de dienst Vreemdelingenzaken? Kunt u dat per provincie meedelen? Ik dank u bij voorbaat voor uw antwoord.

06.02 Staatssecretaris Melchior Wathelet: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Smeyers, in een vorig antwoord, waaraan u refereerde, heb ik gesteld dat ik de gemeenten aanmoedig om fraudefeiten aan de Dienst Vreemdelingenzaken te melden. De meldingsplicht, vervat in artikel 29 van het Wetboek voor Strafvordering, is aan alle ambtenaren opgelegd, dus ook bij de gemeenten.

Ook binnen DVZ wordt in de mate van het mogelijke rechtstreeks of onrechtstreeks nagegaan of er geen valse documenten worden gebruikt.

Ik ben niet op de hoogte van de verschillende middelen waarover alle 589 gemeenten in ons land beschikken. Excuseer mij daarvoor.

Het bewuste artikel 29 WSV stelt dat de melding aan de procureur des Konings geen specifieke bevoegdheid vergt. Het is aan elke ambtenaar in de uitoefening van zijn functie opgelegd.

De navolging van die meldingsplicht behoeft geen instructies van mijnentwege, voor zover ik de bevoegdheid ertoe zou hebben. Het toepassingsgebied van artikel 29 van het Wetboek voor Strafvordering is immers veel algemener dan louter binnen de context van de vreemdelingenwet.

Er worden bij de DVZ geen cijfers bijgehouden omtrent het aantal meldingen van valse stukken, enerzijds omdat fraude niet enkel en alleen neerkomt op het gebruik van valse of vervalste documenten, anderzijds omdat een fraudemelding niet noodzakelijk neerkomt op een bevestigde fraude. Bijgevolg kunnen evenmin statistieken per provincie worden gegeven.

In de pers hebt u gelezen dat verschillende kanalen van valse documenten ontdekt konden worden door verschillende informatiekkanalen. Natuurlijk, wanneer dat ontdekt kan worden, vooral met de hulp of de steun van de Dienst Vreemdelingenzaken, dan wordt die informatie direct verstuurd naar het parket.

06.03 Sarah Smeyers (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, dat is maar een gedeeltelijk antwoord op mijn vraag. Inderdaad, artikel 29 van het Wetboek voor Strafvordering bepaalt dat iedere openbaar ambtenaar die kennis krijgt van een misdaad, dat ook moet melden. U zegt dat er op basis van dat artikel geen instructies nodig zijn. Dat wil niet zeggen dat het wel wenselijk is dat u die instructies geeft.

Ik hoor dat blijkbaar alleen de gemeenten – u hebt op die vraag echter niet geantwoord – die documenten controleren en dat die controle binnen DVZ zelfs niet gebeurt, waarschijnlijk wegens te weinig tijd, wegens onderbemanning of wegens te veel ander werk.

We weten niet of het misbruiken zijn, maar het doet alleszins de ronde dat het vaak gebeurt. Het zou me niet verbazen dat zoiets zomaar door de beugel kan. De perceptie van de regularisatie is al niet optimaal. Als deze praktijken al worden toegelaten, waar is dan de geloofwaardigheid van mensen die terecht een verblijfsdocument aanvragen?

Ik begrijp niet dat de voorbereiding niet beter is. Waarom is er niet beter nagedacht over de manier waarop de soepele regels inzake regularisatie kunnen worden omzeild? Blijkbaar heeft men op voorhand niet over de aanpak nagedacht. Ik begrijp dat zulke praktijken mogelijk zijn en uw antwoord stelt me geenszins tevreden.

06.04 Staatssecretaris Melchior Wathelet: Mevrouw Smeyers, u hebt het over perceptie. Laat de mensen niet denken dat er bij DVZ geen controle is. Als u echt personen met valse documenten wil aantrekken, dan moet u zo voortdoen. Dat wil ik absoluut niet. Wek niet de indruk dat DVZ geen valse documenten kan ontdekken. Dat is niet waar.

Neem alleen nog maar deze week. Wij hebben valse documenten ontdekt bij dokters in medische regularisatiedossiers en we hebben ze meteen naar het parket verstuurd. Vandaag nog in de pers stond de ontdekking van een filière. Dat is niet het werk van de gemeente, want die zijn enkel bevoegd voor de woonstcontrole. De valse documenten worden wel degelijk ontdekt. Het parket wordt meteen ingelicht. Wij zijn volop bezig om die fraude aan te pakken.

Ik zal u zeker niet zeggen hoe wij te werk gaan om aldus nog meer kansen te geven aan de mensen die proberen om een procedure te starten met valse documenten. Ik wil hun werk niet vergemakkelijken, zoals u dat wel doet.

06.05 Sarah Smeyers (N-VA): Ik kan enkel zeggen dat ik ook oren en ogen heb. Mij wordt gemeld dat die controle minimaal is, zodat mensen met frauduleuze gedachten door de mazen van het net glippen.

06.06 Staatssecretaris **Melchior Wathelet**: Hoe komen wij dan tot die resultaten? Als u dan toch over informatie beschikt om fraudeurs te ontmaskeren, geef ze dan aan ons! Liever dat dan vragen te stellen die de perceptie voeden dat er absoluut geen controle is. Als we luid roepen dat er geen controle is, dan zullen de mensen het zeker proberen. Dat wil u zeker niet.

06.07 **Sarah Smeyers** (N-VA): Ik kan u alleen maar zeggen dat ik hoor dat DVZ de geldigheid van bepaalde documenten moet beoordelen op basis van kopies. Dat zijn spijtige praktijken. Ik betreur dat het niet ten gronde is voorbereid vanaf 15 september 2009, want nu staan wij op een week van het einde van de regularisatieperiode.

Le **président**: Il faut toujours se méfier de ce que l'on entend!

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

07 **Vraag van mevrouw Ilse Uyttersprot aan de minister van Binnenlandse Zaken over "de gebrekkigheden in de procedure met betrekking tot de wet van 15 december 1980" (nr. 17559)**

07 **Question de Mme Ilse Uyttersprot à la ministre de l'Intérieur sur "les lacunes de la procédure relative à la loi du 15 décembre 1980" (n° 17559)**

07.01 **Ilse Uyttersprot** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, in opvolging van een onderzoek bij de stedelijke administratie, wens ik u toch enkele moeilijkheden en onduidelijkheden onder de aandacht te brengen die wij ondervinden bij de toepassing van de wet van 15 december 1980 en de werking van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

Een eerste bemerking betreft de termijn waarbinnen de gedaagde steden en gemeenten dienen te repliceren op verzoekschriften van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen. In navolging van een aantal artikelen betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, heeft een verwerende partij 8 dagen de tijd om het administratief dossier, eventueel vergezeld van een nota met aanbevelingen, te bezorgen aan de griffie. Concreet wil dat zeggen dat wanneer een verzoekschrift tot schorsing en nietigverklaring wordt betekend aan een stad of gemeente, de termijn van 8 dagen begint te lopen waarbinnen een nota en administratieve stukken moeten worden ingediend. Het gemeentedecreet bepaalt dat het de bevoegdheid is van het college van burgemeester en schepenen om de gemeente in rechte te vertegenwoordigen. In principe zou het college van burgemeester en schepenen dus kennis moeten nemen van het verzoekschrift en zou namens het college een verwerende nota moeten worden ingediend. Dat is niet steeds realiseerbaar in de krappe termijn van 8 dagen. Gelet hierop, kunnen de steden en gemeenten in de praktijk moeilijkheden ondervinden om die nota in het kader van hun verweer tijdig over te zenden, waarna ze wordt geweerd uit de procedure.

Ten tweede werd vanuit de FOD Binnenlandse Zaken aan de stad Aalst meegedeeld dat de FOD standaard een raadsman aanstelt waarop de steden een beroep mogen doen. De kosten ervan worden door de directie Vreemdelingenzaken zelf gedragen. Die advocaat zal de stad vertegenwoordigen in de hangende procedures.

Vandaar mijn volgende vragen.

Heeft de minister kennis van de problemen die de termijn van 8 dagen veroorzaakt voor de steden? Bestaat de mogelijkheid om de artikelen ter zake te herzien?

Klopt het dat steden een beroep kunnen doen op een advocaat van de FOD? Worden de kosten daadwerkelijk gedragen door de directie Vreemdelingenzaken?

07.02 Staatssecretaris **Melchior Wathelet**: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Uyttersprot, het gebeurt inderdaad geregeld dat gemeenten naar de DVZ bellen met klachten over deze problematiek. Ook gebeurt het vrij vaak dat gemeenten geen administratief dossier of nota bezorgen of zich op de zitting door een advocaat laten vertegenwoordigen.

Een herziening van deze bepaling wordt momenteel niet in het vooruitzicht gesteld, wat niet wegneemt dat het de gemeenten vrijstaat om, in overleg met de koepelorganisaties, mijn kabinet hierover te contacteren.

Er zijn geen advocaten van de FOD zelf. Wel is het zo dat de DVZ samenwerkt met vijf vaste advocatenkantoren om zijn belangen in juridische aangelegenheden te behartigen. Steden kunnen uiteraard een beroep doen op een van deze advocatenkantoren. De kosten zullen echter niet steeds door de DVZ worden gedragen. Hier moet een onderscheid worden gemaakt naargelang het geval. Indien de DVZ een advies of instructies aan de gemeenten heeft gegeven om op een bepaalde manier te handelen, zal de DVZ de kosten van de verdediging op zich nemen indien de gemeente ervoor opteert om één van de advocatenkantoren waarmee de DVZ samenwerkt, aan te stellen. Indien de gemeente op een autonome manier heeft gehandeld, zal de DVZ niet in de kosten tussenkomen. Dan heeft de gemeente natuurlijk nog steeds de mogelijkheid om zelf een van de advocatenkantoren waarmee de DVZ samenwerkt aan te stellen.

07.03 Ilse Uyttersprot (CD&V): Mijnheer de staatssecretaris, misschien is het nuttig om de gemeenten toch nog enige duidelijkheid te geven, want blijkbaar is de communicatie niet optimaal en rijzen er nog heel wat vragen over de verdediging.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

Le **président**: Comme nos collègues sont absents, la question n° 17007 de M. Michel Doomst et la question n° 17596 de Mme Meyrem Almaci sont reportées.

La réunion publique de commission est levée à 11.19 heures.
De openbare commissievergadering wordt gesloten om 11.19 uur.